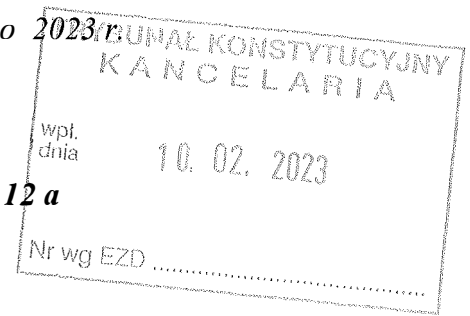

Warszawa, dnia 7 lutego 2023 r.

Trybunał Konstytucyjny
Aleja Jana Chrystiana Szucha 12 a
00-918 Warszawa

Skarżąca :

C

Spółka Akcyjna

reprezentacja:

- 1) - D B
umocowany do jednoosobowej reprezentacji
Skarżącej lub
- 2) W M
- 3) zastępowana przez pracownika Skarżącej radcę
prawnego A Z wpisaną na listę
radców prawnych prowadzoną przez OIRP
w Warszawie numer WA-8101 adres oraz mail dla
pełnomocnika jak dla Skarżącej, telefon
pełnomocnika 603 390 435.

Sygnatura akt TS 96/22

Uzupełnienie skargi konstytucyjnej

Działając w oparciu o pełnomocnictwo załączone do skargi konstytucyjnej z dnia 4 maja 2022, wykonując Zarządzenie z dnia 24 stycznia 2023 r. doręczone w dniu 31 stycznia 2023 r. wskazuję, iż:

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'N' shape.

I. Stosownie do art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, w ocenie skarżącej Wyrok NSA oparty na art. 183 § 1 PPS interpretowany w sposób wskazany w Skardze Konstytucyjnej z dnia 04.05.2022 r. narusza następujące podmiotowe prawa skarżącej:

- 1) art. 45 ust. 1 Konstytucji „Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd” oraz wyrażone w:
- 2) art. 2 Konstytucji „Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej”
- 3) art. 7 Konstytucji „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”
- 4) art. 190 ustęp 1 Konstytucji „Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne” zasady konstytucyjne.

Naruszenie konstytucyjnych praw Skarżącej polega na tym, że stosując art. 183 § 1 PPS, NSA osądził sprawę Skarżącej naruszając jej prawo do sprawiedliwego Sądu oraz zasady demokratycznego Państwa prawa i mocy obowiązującej - bez względu na zakres zaskarżenia skargą kasacyjną – wszystkich wyroków Trybunału Konstytucyjnego.

II. Uzasadnienie niezgodności art. 183 § 1 PPS w odniesieniu do:

Art. 45 § 1 Konstytucji, który stanowi, iż „Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd” powszechnie określana „prawem do sądu” i to praw „osobistych” oznacza możliwość zwrócenia się w każdej **sprawie** do sądu z żądaniem określenia (ustalenia) statusu prawnego jednostki, w sytuacjach nie tylko zakwestionowania lub naruszenia jej praw i wolności, lecz również w sytuacjach odczuwanych przez nią niejasności, niepewności, a zwłaszcza obawy wystąpienia takiego naruszenia. Zgodnie z treścią art. 183 § 1 PPSA, NSA rozpoznaje **sprawę** w granicach skargi kasacyjnej, bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania. Strony mogą przytaczać nowe uzasadnienie podstaw kasacyjnych. Zakres rozpoznawania spraw administracyjnych, definicję „**sprawy administracyjnej**” określa art. 1 PPSA, zgodnie z którym sądy administracyjne zajmują się kontrolą działalności administracji publicznej oraz sprawami, do których stosuje się przepisy PPSA. Kontrola działalności administracji publicznej sprawowana jest w ramach stosowania wymiaru sprawiedliwości, a zatem m.in. poprzez szeroko rozumiane prawo do sądu. Naczelny Sąd Administracyjny zobowiązany jest zatem na mocy art. 183 § 1 PPSA

do rozpoznania **Sprawy**, nie zaś sformalizowanej skargi kasacyjnej jak ma to miejsce w przypadku sprawy cywilnej. Zgodnie bowiem z art. 398¹³ § 1 KPC¹ Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną nie zaś **sprawę**. Przepisy PPSA nie zawierają odpowiednika art. 398¹³ § 1 KPC, gdyż gwarantowana konstytucyjnie zasada dwuinstancyjności klasyfikuje NSA jako sąd II instancji w postępowaniu sądowo administracyjnym, w przeciwieństwie do Sądu Najwyższego, który jest sądem „prawa”. Kognicja Naczelnego Sądu Administracyjnego jest zatem szersza, gdyż pomiędzy sformułowaniem „w granicach skargi kasacyjnej” odnoszącego się do przepisów postępowania cywilnego a sformułowaniem „w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw”, odnoszącego się do postępowania sądowo administracyjnego nie można postawić znaku równości. W ocenie Skarżącej Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznając skargę kasacyjną nie jest zobligowany do jej rozpoznania „w granicach zaskarżenia” oraz „w granicach podstaw”, gdyż NSA zobligowany jest do rozpoznania **sprawy**. W związku z powyższym, w ocenie Skarżącej, NSA rozpoznając jej sprawę zobligowany był w ramach konstytucyjnej gwarancji „prawa do sądu” do rozpoznania jej z uwzględnieniem sprawy jako całości, a zatem również uwzględniając zapadły **w tej sprawie** wyrok Trybunału Konstytucyjnego. W ocenie Skarżącej zostało zatem naruszonej jej prawo do rozpoznania SPRAWY w sposób zakreślony przepisem art. 45 § 1 Konstytucji. Dodatkowo wskazać należy, iż NSA uzasadnieniu wyroku w sprawie Skarżącej nawet słowem nie wspomniał o zapadłym w sprawie **SK 37/15** wyroku z dnia 20 grudnia 2017 r. Trybunału Konstytucyjnego. Zauważyć należy, iż w zapadłym w sprawie Skarżącej orzeczeniu², NSA wskazuje, iż „Związanie podstawami skargi kasacyjnej polega (...) na tym, że to **autor skargi kasacyjnej** wyznacza zakres kontroli instancyjnej wskazując, które normy prawa zostały naruszone.”, a zatem NSA nie rozpoznał **sprawy** Skarżącej w podstawach skargi kasacyjnej, a skargę kasacyjną jako środek zaskarżenia i to nie całościowo, gdyż w podstawach zaskarżenia Skarżąca wskazała m.in. przepis, który później (po wniesieniu skargi kasacyjnej) został uznany za niekonstytucyjny. Sam Naczelny Sąd Administracyjny w jednym z wyroków wskazał: „W sytuacji **kiedy po wydaniu wyroku** przez wojewódzki sąd administracyjny zapadnie orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej **prezentujące inną wykładnię** przepisów unijnych niż przyjmowana w orzecznictwie sądów krajowych, które to przepisy miały zastosowanie do skarżącej kasacyjnie strony, **wyrok ten powinien uwzględnić w swoim orzeczeniu Naczelny Sąd Administracyjny, niezależnie od podstaw na jakich została oparta skarga kasacyjna.** Wypracowana przez TSUE zasada skuteczności prawa unijnego, jak i konstytucyjna zasada ochrony zaufania do państwa, wywodzona z art. 2 Konstytucji, nakazują uwzględnienie w postępowaniu

¹ 398¹³ § 1 KPC Sąd Najwyższy rozpoznaje **skargę kasacyjną** w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania.

² Wyrok NSA w sprawie z .12.2021 r.

kasacyjnym dotyczącym wyroku wydanego w zakresie postanowienia o rygorze natychmiastowej wykonalności, orzeczenia TSUE, w którym Trybunał dokonał odmiennej wykładni przepisów stanowiących podstawę prawną decyzji, ewidentnie sprzecznej z prawem unijnym, której to nadano rygor natychmiastowej wykonalności”³

W ocenie Skarżącej, w jej sprawie, NSA nie dostrzegł różnicy pomiędzy konstytucyjnym prawem do rozpoznania sprawy przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, a „związaniem podstawami kasacyjnymi”, a tym samym zakresowo dokonał błędnej wykładni art. 183 § 1 PPSA, która wymaga ingerencji Trybunału Konstytucyjnego.

W odniesieniu do art. 190 ust. 1 Konstytucji, art. 183 § 1 PPS jest niezgodny z Ustawą zasadniczą w zakresie w jakim NSA zamiast rozpoznać sprawę, rozpoznaje skargę kasacyjną ograniczając się jedynie do związania podstawami kasacyjnymi. Art. 190 ust. 1 Konstytucji stanowi „Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne”. Moc wiążąca wyroku Trybunału Konstytucyjnego jest kolejną gwarancją prawa do sądu z art. 45 ust. 1 Konstytucji. Skarżąca uważa, że w oparciu o art. 183 § 1 PPSA, sądy nie mogą pomijać wyroku Trybunału Konstytucyjnego zapadłego w sprawie Skarżącej. Skutki wyroku Trybunału Konstytucyjnego są bardzo daleko idące, w szczególności ze względu na możliwość wznowienia postępowania, a zatem możliwości ponownego rozpoznania **sprawy**. Skarżąca zwracając się o ochronę jej prawa do sądu była przeświadczona, iż wpływ zapadłego w jej sprawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności, gdy w podstawach skargi kasacyjnej wskazała niekonstytucyjny przepis, będzie przesądzał o rozpoznaniu jej sprawy jako całości. Konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie **SK 37/15**, po wznowieniu postępowania było m.in. uznanie, iż kontrola podatkowa u Skarżącej była prowadzona z naruszeniem czasu kontroli. Mimo tego naruszenia i doręczenia protokołu kontrolnego już po przekroczeniu czasu kontroli, dalsze decyzje organów państwowych (decyzje i wyroki) zostały wydane w oparciu właśnie o przedmiotowy protokół kontroli. Już ten fakt powoduje, w ocenie skarżącej, naruszenie jej konstytucyjnego prawa do rozpoznania sprawy zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji. W świetle powyższego, Skarżąca uważa, iż również zakwestionowane rozumienie art. 183 § 1 PPSA narusza zasadę mocy wiążącej orzeczenia TK.

³ Wyrok NSA z dnia 13.12.2016 r. I GSK 304/15

W odniesieniu do wyrażonej w art. 7 Konstytucji zasady legalizmu, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, został wskazany w skardze konstytucyjnej jako wzorzec związkowy - rozwinięcie zasady prawa do rozpoznania sprawy przez sąd, który iura novit curia. Skarżąca poddając swoją sprawę pod ocenę sądu, wiązała nadzieję, iż Sąd znający prawo oceni ją nie tylko „związany podstawami kasacyjnymi”, ale na podstawie prawa i w jego granicach. Wielokrotnie TK wskazywał w swoich orzeczeniach, że prawem do sądu objęty jest możliwie najszerszy zakres spraw, a z zasady demokratycznego państwa prawnego w tym art. 2 Konstytucji i art. 7 Konstytucji, z których wynika dyrektywa interpretacyjna zakazująca ograniczającej (zawężającej) wykładni prawa do sądu mogą stanowić rozwinięcie dla naruszenia prawa do sądu określonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji. Tak między innymi Wyrok TK z dnia 8 kwietnia 2014 r. Sygn. akt SK 22/11, w którym wskazano m.in. „Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że art. 2 Konstytucji prawidłowo wskazany został w skardze konstytucyjnej **jako wzorzec związkowy**, ponieważ nie mógłby on być – w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego – samodzielny wzorzec kontroli w sprawie zainicjowanej skargą konstytucyjną”. Nie sposób też nie wskazać, iż skarga kasacyjna jest zwykłym środkiem zaskarżenia przysługującym w ramach gwarantowanej konstytucyjnie dwuinstancyjności postępowania, a zatem rozpoznanie jej zachowując pewne wymogi formalne, np. co do przymusu adwokackiego, powinna być rozpoznawana przez władzę publiczną działającą na podstawie i w granicach prawa, a zatem obowiązkiem Sądu rozpoznającego skargę kasacyjną, jako sądu II instancji jest obowiązek rozpoznania sprawy z uwzględnieniem zapadłego na pierwszym etapie tej sprawy Wyroku Trybunału Konstytucyjnego i jego skutków. W związku z powyższym, w ocenie pozwanej, również zasada legalizmu wchodząca w szeroko rozumiane prawo do sądu została w przypadku skarżącej naruszona przez zastosowanie art. 183 § 1 PPSA.

Zgodnie z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, określaną też jako zasada lojalności państwa względem obywateli, prawo powinno zapewniać jednostkom bezpieczeństwo oraz umożliwiać im decydowanie o ich postępowaniu.

Istotą zasady zaufania jest zakaz zastawiania prawnych „pułapek” na obywatela- tak wyrok TK z 1911.2008 r., sygn. Kp 2/08.). W cytowanym powyżej wyroku TK, Trybunał wskazał, iż zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa trzeba brać pod uwagę jako element konstrukcji wzorca sprawiedliwego (rzetelnego) postępowania sądowego, prawo do sądu i zasada zaufania do państwa pozostają ze sobą w ścisłym związku.

W sprawie Skarżącej, jak wskazano wyżej, wiązała ona nadzieję „iść” do sądu celem ochrony swoich praw, iż zapadły na etapie szeroko rozumianej kontroli skarbowej w spółce wyrok Trybunału Konstytucyjnego, którego ostatecznym skutkiem było stwierdzenie przez NSA, iż kontrola podatkowa w spółce była prowadzona z naruszeniem czasu kontroli, będzie miał wpływ na zapadłe w kontekście podatku VAT rozstrzygnięcie, zwłaszcza w sytuacji, gdy w podstawach kasacji skarżąca wskazała uznany zakresowo za niekonstytucyjny przepis. W ocenie Skarżącej w trakcie prowadzonej kontroli podatkowej w zakresie podatku VAT, kontrolujący przekroczyli czas kontroli i doręczyli protokół pokontrolny już po zakończeniu kontroli. Naturalną konsekwencją kontroli było wszczęcie postępowania podatkowego w całości opartego na protokole kontroli – jak wskazano, doręczonego po upływie czasu kontroli. Spółka w ramach przysługujących jej praw skorzystała z instytucji sprzeciwu. Nie wdając się w szczegóły od czasu wszczęcia kontroli w listopadzie 2013 r. przez kolejne blisko 10 lat, Spółka uzyskała najpierw orzeczenie o niezgodności z Konstytucją przepisów z zakresu kontroli u przedsiębiorcy, następnie kilkakrotnie przed sądami administracyjnymi (4 razy WSA i 4 razy NSA) domagała się uznania, iż czas kontroli u przedsiębiorcy to okres kolejnych dni pracy w przedsiębiorstwie, a nie tylko dni przebywania u kontrolowanego osób prowadzących kontrolę, by wreszcie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym usłyszeć, iż rozpoznał skargę kasacyjną, a nie jej sprawę w oparciu o art. 183 § 1 PPSA, który w ocenie NSA pozwala mu na oddalenie bez wyjaśnienia wpływu wskazania w granicach zaskarżenia, przepisu który został w tzw. międzyczasie uznany za niekonstytucyjny. I właśnie w powyższym znaczeniu Skarżąca uważa, iż art. 183 § 1 PPSA narusza jej prawo do sądu w związku z art. 2 Konstytucji, gdyż oddalając skargę wiara i zaufanie Skarżącej Spółki do organów państwa spadła tak, że ponownie ochrony poszukuje w uznaniu przepisu art. 183 § 1 PPS zakresowo jako niezgodny z Konstytucją.

Mając powyższe na uwadze wnoszę i wywodzę jak w skardze konstytucyjnej z dnia 4 maja 2022 roku.

Agnie ka Zakolska
radca prawny

Załączniki:

4 odpisy niniejszego pisma